

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Mikszáth Kálmán

Idő

"1914"

Személy

Forrás:

Magyarország

Bp.

1914 1/15

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Helyszám

Mikszáth-szoba az Akadémián.

Budapest, január 14.

Pénteken délelőtt nyílik meg a Tudományos Akadémia egyik Dunára néző helyiségében a Mikszáth-szoba, melyet Jónás Károly, az Akadémia gondnoka rendezett be gyöngédséggel és buzgalommal. Berzeviczy Albert dr., az Akadémia elnöke fogja megnyitni az ereklyetart s az ünnepségen megjelennek Mikszáth fiai, az Akadémia tagjai s a különféle irodalmi társulatok képviselői. Csak az özvegy nem lesz ott. Betegsége nem engedti ki, pedig neki van legtöbb jussa ezekhez az emlékekhez, ő hozzá szólnak azok a legtöbb érzelmességgel. Lelke azonban ott lesz és ölekezni fog az elhalt lelkével, amely szeretett apróságai, a napi használatban megszentelt tárgyak közt lebeg és szól az élőkhez.

Heinrich Gusztáv dr., a Magyar Tudományos Akadémia tudós főtitkára, volt szives s megnyitotta ma előttünk a Mikszáth-szoba ajtaját, amelyen érdeklődéssel léptünk be.

Legelőül van Mikszáth halotti ágya. Alacsony, barna-piros, fényezett, egyszerű ágy, az ágyneművel, amelyen utolsó napjait élte s lelkét kilehelte. Az ágy felett néhány karrikatura Mikszáthról. Hetyke dolmányban, rojtos, bő gatyában, kaczkisizmában ábrázolja az egyik. Szájában füstökádó mákrápipa. A másik vidám képen a magyar paraszti ruhás Mikszáth subája főművei czimeivel van kisallangozva és nagyon erősen áll a talpán. Egyik lábán sarkantyus csizma: „A jó palócok”, másikán bocskor: „A tót atyafiak”.

A főfalán Mikszáth arcképe Benczur Gyulá-

tól, balról feleségének, jobbról az író ifjabb éveiből való olajfestésű arcképe Maylertől. Apa, anya arcképei alatt együtt egy képen a Mikszáth-fiúk, Berczi s Kálmán. Két szélről Faragónak néhány jókedvű rajza Mikszáthról.

Termetes, emeletes üvegszekrényben egy sereg emléktárgy. Czikkere, melyet utoljára használt, czeruzája, melylyel utoljára írt, aprópénze, amit a zsebében találtak, mikor halálos betegségbe esett, fekete hörből való, kopott pénztárczája, ezüstfejú sétapálczája, mit közönségesen használt, hosszúszerű selmeczi pipája, ezüst lólábas vékonyka pálczája, egy óriási lapipa, furcsa pipatisztító szerszám, ezüst körömvágó ollója, mit Légrady Károlytól kapott ajándékba, aranyozott inggombjai, melyeket utoljára használt, a gyertyatartó a gyertyával, amely az elhalt utolsó napján az éjjeli szekrényén égett, kedvelt karlsbadi csészéje, fekete kávé csészéje ezüst kanálkával, poharai közt az is, melyből utoljára ivott tejet és a virginiaszivarsutka, amely úgy hullott ki szájából, mik elfogta a kór.

Azután itt van selyemkzettában a Magyar Tudományos Akadémia nagydíja, a szegedi hölgyek ezüst emléklaplettje, melyet a negyvenéves írói jubileumkor küldtek Mikszáthnak, az elhalt fekete sas-rendje, az imakönyv, melyet Mikszáth Mariska a halálos ágyon adott át fivérének és „Berczi” ajándéka: bélyegekből összerakott hamutartótál. A szivarvég mellett a koppantóalakú szivarvágó, Farkas László dr. ajándéka, emlékeztetve Mikszáth kedvencz szólására:

→ Az utolsó jótalálmány a koppantó volt.

Egy másik terjedelmes üvegszekrényben együtt vannak mindazok a tárgyak, melyeket Mikszáth íróasztalán találtak. A szekrény előtt az írónak öblös, faragóthátú bőrkarosszéke. Egy halom le-

vél és kézirat közt: Mikszáth szerény üvegtintatartója s egy csorba tintásüveg. A tokbatolt pápaszeme, hosszúszerű pipája, egyszerű papírvágókés és olló, apró szivarsutka papírszipkába szurva, arcképe, kis előjegyzési naptár s a tábla, amelyen ágyában írni szokott Mikszáth, ha beteg volt.

Egy csomó névjegy hever az írásokon:

Idősb. dr. Mikszáth Kálmán.

Könyvek is voltak az íróasztalon. Legelőül a kedves Hármaskis Tükör, azután a Régi Magyar

Könyvtár akkor jött kiadványa: Verseggy kisebb költeményei és Rubinyi Mózesnek a Mikszáth-jubileumkor megjelent műve: Mikszáth Kálmán stílusa és nyelve.

Az íróasztalon a zöldnyelű villamos lámpa, melynél annyi éjszakát töltött el Mikszáth, irván mosolygós elbeszéléseit. Azután a bögyomru, különös papirkosár is az ereklyék közt van, amely sohasem volt üres. Fából volna ez a papirkosár, de sárgaréz borítás került rá, valami derék mesterember ajándéka, aki mozgalmas embercsoportokat vert ki az engedékeny érczen.

Hangulatos, beszédes ez a Mikszáth-szoba s bizonyosan sok látogatója lesz.